

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Ikääntyneille suunnattujen asumispalvelujen myöntämisperusteet 1.4.2022 alkaen

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytyt: 20/2019, §240
4/2022, §44

SISÄLLYSLUETTELO

1. Palvelujen järjestämistä ohjaava lainsäädäntö ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (Eksote) strategiset tavoitteet	3
2. Asumispalveluihin hakeutuminen ja palvelutarpeen arvioiminen	4
3. Asumispalvelujen myöntäminen	7
4. Asumispalvelun muodot ja myöntämisen perusteet asumismuodoittain	8
4.1 Yhteisöasuminen (= Eksotessa ohjattu senioriasuminen)	8
4.2 Pitkäaikainen perhehoito	9
4.3 Palveluasuminen	9
4.4 Ympäri vuorokautinen asuminen (= Eksotessa tehostettu palveluasuminen ja vanhainkoti)	11
5. Jatkuva arviointi	12
5.1 Hybridiasuminen	13

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

1. Palvelujen järjestämistä ohjaava lainsäädäntö ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (Eksote) strategiset tavoitteet

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (Eksote) ikääntyneille suunnatut asumispalvelut perustuvat seuraavaan lainsäädäntöön:

- Sosiaalihuoltolakiin (1301/2014) ja -asetukseen (607/83)
- Lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluista (ns. vanhustalvelulaki 980/2012)
- Terveystieteidenhuoltolakiin (1326/2010)
- Kotikuntalakiin 669/2016
- Laki sosiaali- ja terveystieteidenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020)
- Lakiin sosiaali- ja terveystieteidenhuollon palvelusetelistä 1023/2015
- Sosiaali- ja terveystieteidenministeriön ja Suomen Kuntaliiton antamaan laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023: Tavoitteena ikäystävällinen Suomi (Sosiaali- ja terveystieteidenministeriön julkaisuja 2020:29)

Toimintaa ohjaavat myös Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden strategia ja arvot. Eksoten tavoitteena on mahdollistaa yhä useamman ikäihmisen turvallinen kotona asuminen järjestämällä toimintakykyä edistäviä ja kuntouttavia palveluja, sekä tarvittaessa järjestämällä ikäihmisen palvelutarvetta vastaavaa hoitoa koteihin ympäri vuorokauden. Visio ”Toimintakykyisenä kotona, arjessa ja elämässä” ohjaa toimintaa.

Ikäihmisten määrän kasvaessa ja palvelutarpeiden lisääntyessä on tärkeä pystyä turvaamaan pitkäaikaista asumispalvelua erityisesti niille, jotka tarvitsevat erityistä tukea ja palvelua. Yhteiset perusteet asumispalveluiden myöntämiselle varmistavat osaltaan, että kuntalaisia kohdellaan tasapuolisesti. Myöntämisen perusteiden tarkoituksena on turvata kuntalaisten yhdenvertaisuus ja palvelujen oikeudenmukainen kohdentuminen sekä tukea työntekijää päätöksenteossa ja päätöksen perustelemissa.

Vastuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

Hakeutuminen asumispalveluihin tulee ajankohtaiseksi silloin, kun iäkkään henkilön toimintakyky on laskenut niin paljon, että kotona asuminen ei onnistu kotiin annettavien palvelujen, tukitoimien ja teknologian turvin. Aloitteen asumispalvelujen tarpeen määrittämisestä voi tehdä asiakas itse, omainen tai hoitava taho ottamalla yhteyttä Eksoten Iso apu -palvelukeskuksiin.

Iäkkäällä henkilöllä on mahdollisuus vaikuttaa palvelujensa sisältöön ja toteuttamistapaan sekä osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista. Pitkäaikainen asumispalvelu järjestetään ensisijaisesti lähipalveluna, mikäli se on mahdollista. (ns. vanhuspalvelulaki 980/2012,7§: *Kunnan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitetut sosiaalipalvelut lähellä asiakkaita, jollei palvelujen keskittäminen ole perusteltua niiden laadun ja turvallisuuden kannalta.*) Asiakkaan tai omaisen toiveesta pitkäaikainen asumispalvelu voidaan järjestää myös muissa Eksoten alueen asumisyksiköissä. Lyhytaikainen asumispalvelu järjestetään Eksoten toimialueella.

2. Asumispalveluihin hakeutuminen ja palvelutarpeen arvioiminen

Sosiaalihuoltolain 1301/2014 36§ ja Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista (ns. vanhuspalvelulaki 980/2012) edellyttävät, että iäkkään henkilön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevien palvelujen tarve tulee selvittää kokonaisvaltaisesti yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa. Iäkkäällä henkilöllä tarkoitetaan laissa henkilöä, jonka fyysinen, kognitiivinen, psyykinen tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt korkean iän myötä alkaneiden, lisääntyneiden tai pahentuneiden sairauksien tai vammojen vuoksi taikka korkeaan ikään liittyvän rappeutumisen johdosta.

Kotona asuvan hakijan palvelutarpeen selvittäminen ja toimintakykyarviot tehdään pääsääntöisesti asiakkaan kotona. Asumispalvelujen palvelutarve selvitetään siinä vaiheessa, kun asiakkaan toimintakyky on vakiintunut, esimerkiksi sairaalajakson päätyttyä. Palvelutarpeen selvittämisellä tarkoitetaan Vanhuspalvelulain 15§:n mukaan iäkkään henkilön arjesta suoriutumisen ja toimintakyvyn kattavaa, moniammatillista ja monipuolista arviointia luotettavia arviointivälineitä käyttäen. Näitä arviointeja toteuttavat sosiaali- ja terveystalvuelalan ammattilaiset yhdessä iäkkään henkilön ja/tai hänen läheisensä kanssa. Lähtökohtana on yleensä asiakkaan tai hänen läheisensä ilmaisema käsitys avun tarpeesta tai ammattilaisen havaitsema avun tarve.

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

Eksoten asiakasvastaava/palveluohjaaja tekee palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan, omaisten, läheisten ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Asumispalvelupaikan tarvetta selvitetessä arvioidaan erilaisten kotona asumista tukevien palvelujen käyttö. Näitä palveluja ovat esimerkiksi lyhytaikainen perhehoito, omaishoito, teknologiset ratkaisut, yöpartio- ja turva-auttajien käynnit, yksityisten palveluntuottajien tuottamat tukipalvelut (kauppa-, pyykki-, siivouspalvelu), ateria- ja saunapalvelu sekä kotihoito. Mikäli palvelutarpeen arvioinnissa päädytään kotona asumista tukevien palvelujen lisäämiseen, jää asiakasvastaava/palveluohjaaja seuraamaan ja arvioimaan asiakkaan tilannetta. Tarvittaessa asiakkaalle tehdään uusi palvelutarpeen arviointi.

Arvioinnissa huomioidaan myös asunto-olosuhteet, ympäristön esteettömyys, omaisten ja läheisten mahdollisuus osallistua hoivaan ja huolenpitoon sekä palvelujen saatavuus.

Lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) mukaan kunnilla on velvollisuus käyttää iäkkään henkilön palvelutarpeiden ja toimintakyvyn arvioinnissa RAI-arviointivälineistöä. RAI-järjestelmä sisältää kysymyksiä, joista rakentuu joukko kansainvälisesti testattuja, päteviksi ja luotettavaksi todettuja mittareita. RAI-järjestelmä on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu vanhus- tai vammaispalvelun asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen. RAI-järjestelmää käyttämällä asiakkaiden palvelutarpeet selvitetään yhdenmukaisesti ja monipuolisesti. RAI-järjestelmän tuottaman tiedon avulla palvelut pystytään suunnittelemaan yksilöllisesti ja kohdentamaan tarpeenmukaisesti heille, jotka niitä tarvitsevat.

Arvioinnin tukena käytetään tarvittaessa luotettavia toimintakykymittareita. Palvelun tarvetta arvioidessa asiakkaan muistia testataan tarvittaessa MMSE/CERAD – testien avulla ja ravitsemustilaa MNA –testillä. Fyysistä toimintakykyä mitataan esim. SPPB- testillä. Asiakaskohtaisesti arvioidaan erilaisten muiden mittareiden tarpeellisuutta ja hyödynnetään mm. ICF-toimintakykyrakenteen mukaisia potilas/asiakastietojärjestelmään laadittuja kirjauksia. Kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF) kuvaa, miten sairauden ja vamman vaikutukset näkyvät yksilön elämässä.

Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa käytetään RAI - osittaisarviointia vähintään seuraavin mittarein.

- CPS 6
- ADLH 6

Vastuhenkilöt: Koivumäki Anu
 Hyväksyjä: Eksote hallitus
 Laadittu:
 Hyväksytty: 20/2019, §240
 4/2022, §44

- RUG III -kustannuspaino
- MapLe 5

Osittaisarvioinnissa käytettävien Rai-mittareiden sisällöt, taulukko 1 ja 2.

CPS 6	ADLH 6	RUGIII -kustannuspaino	MapLe5
<ul style="list-style-type: none"> •Lähimuisti •Ymmärretyksi tuleminen •Päätöksenteko kyky •Kyky syödä itse 	<ul style="list-style-type: none"> •Liikkuminen kotona • Ruokailu • Wc:n käyttö •Henkilökohtainen hygienia 	<p>Kuvaa sitä, kuinka paljon henkilökunnan aikaa ja apua asiakkaat saavat verrattuna keskivertoasiakkaiden ajan ja avun määrään, jota kuvataan kustannuspainolla 1,00.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •ADLH ja CPS ja käyttäytymisen kysymykset • Kotiympäristön olosuhteen arviointikysymykset •Lääkitys •Haavaumat •Muut muuttajat •Laitoshiitoon joutumisen uhka
<p>CPS_6-asteikko Kognitiivisen toimintakyvyn taso 0 Ei häiriötä 1 Rajatilainen häiriö 2 Lievä häiriö 3 Keskivaikkea häiriö 4 Melko vaikea häiriö 5 Vaikea häiriö 6 Erittäin vaikea häiriö</p>	<p>ADL-H_6-asteikko Päivittäisten toimintojen suorituskvyn tasot 0 Itsenäinen 1 Ohjauksen tarvetta 2 Rajoitettu avun tarve 3 Kohtalainen avun tarve 4 Runsas avun tarve 5 Autettava 6 Täysin autettava</p>		<p>Mittari kuvaa asiakkaan palvelujen tarvetta asteikolla 1-5; mitä suurempi arvo, sitä enemmän palveluntarvetta.</p> <p>1 vähäinen avuntarve 2 lievä avuntarve 3 kohtalainen avuntarve 4 suuri avuntarve 5 erittäin suuri avuntarve</p>

Taulukko 1.

CAP 22 heikko tukijärjestelmä	CAP 28 ympäristön arviointi	CAP 12 sosiaalinen toiminta	CAP 4 laitoshiitoon joutumisen uhka
<p>Tunnistaa henkilöt, joilla on heikko tukiverkosto. Omaiset/läheiset eivät pysty säännöllisesti riittävästi tarjoamaan tukea ja apua.</p>	<p>Tunnistaa henkilöt, joiden asuinympäristö on turvaton ja riskialtis.</p>	<p>Tunnistaa henkilöt, jotka tuntevat itsensä yksinäisiksi ja joiden sosiaalinen osallistuminen ja -vuorovaikutus, sekä harrastuneisuus on heikentynyt.</p>	<p>Tunnistaa henkilöt, joiden toimintakyky on huonontunut ja joilla on suuri uhka joutua laitoshiitoon lähikuukausien aikana.</p>

Taulukko 2.

Vastuuhenkilöt:	Koivumäki Anu
Hyväksyjä:	Eksote hallitus
Laadittu:	
Hyväksytty:	20/2019, §240 4/2022, §44

3. Asumispalvelujen myöntäminen

Palvelun myöntäminen perustuu aina asiakkaan palvelutarpeen selvittämiseen. Päätös tehdään moniammatilliseen kokonaisarvioon perustuen. Yksittäisen myöntämisperusteen täyttyminen ei vielä tarkoita myönteistä asumispalvelupäätöstä. Asiakas saa asumispalvelusta kirjallisen valituskelpoisen viranhaltijapäätöksen.

Asiakkaan oma tahdonilmaisu huomioidaan ja kirjataan palvelua myönnettäessä. Avio- ja avopuolisille järjestetään mahdollisuus asua yhdessä aina kun se on mahdollista.

Jos asiakas on hakeutunut asumispalvelujen piiriin itsemaksavana ja hän haluaa Eksoten palvelujen piiriin taloudellisen tilanteen muuttuessa, hänen toimintakykynsä ja avun tarpeensa arvioidaan samalla tavalla kuin ensi kertaa palvelujen piiriin hakeuduttaessa.

Asumispalvelujen myöntämisperusteet ovat kaikille Eksoten alueella asuville ja alueelle muuttaville samat. Eksoten alueelta kotikuntamuuttajana muuhun kuntaan muuttavan myöntämisperusteet määrittelee vastaanottava kunta. Kotikuntamuuttajan tulee tehdä mahdollisimman pian muuttoilmoitus uuden kotikunnan maistraattiin.

Asumispalveluhakemus voidaan hylätä, mikäli palvelutarpeen arvioinnin perusteella myöntämisen perusteet eivät täyty tai joku muu kuin haettu asumispalvelumuoto arvioidaan asiakkaalle soveltuvammaksi. Esimerkiksi ympärivuorokautisen asumispalvelun sijasta asiakkaalle voidaan tehdä myönteinen päätös muusta asumispalvelusta.

Mikäli osastohoidossa oleva asiakas kieltäytyy hänelle järjestetystä asumispalvelupaikasta, hän ei voi jäädä odottamaan paikkaa erikoissairaanhoidon tai perusterveydenhuollon osastolle ilman lääketieteellistä hoidon tarvetta (Vanhuspalvelulaki 14a§) Tarvittaessa asiakkaalle järjestetään palvelutarpeen mukaiset kotihoidon palvelut odotusajalle tai hänelle järjestetään lyhytaikaisen asumisen palvelu Eksoten alueella toimivassa yksikössä. Kun asiakkaalle on myönnetty pitkäaikainen asumispalvelu, asiakas ohjataan lähipalveluna järjestäville asumisen paikalle.

Palveluseteli on vaihtoehtoinen tapa järjestää Eksoten järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveyspalveluja. Palvelusetelin käyttöä säätelee Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (1023/2015). Asumispalveluissa on käytössä ikääntyneille suunnatun palveluasumisen ja ikääntyneille suunnatun tehostetun

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

palveluasumisen palveluseteli. Kun asiakas on saanut myönteisen päätöksen asumispalvelusta, hän voi halutessaan valita palvelun toteutuksen tuloperustaisella palvelusetelillä. Tällöin hän valitsee itse asumispalvelunsa toteuttajaksi jonkin Eksoten kyseiseen palveluun hyväksymistä asumisyksiköistä ja saa asumispalvelujensa kustannusten maksamiseen omien tulojensa pohjalta määrättyä palvelusetelin. Palveluseteli vähentää setelin arvon mukaisella määrällä asiakkaan itse palveluntuottajalle maksamaa osuutta. Vuokran asukas maksaa suoraan palveluntuottajalle.

4. Asumispalvelun muodot ja myöntämisen perusteet asumismuodoittain

Soveltuva asumismuoto valitaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

4.1 Yhteisöasuminen (= Eksotessa ohjattu senioriasuminen)

Yhteisöasuminen (= Eksotessa ohjattu senioriasuminen) on itsenäistä vuokra-asumista, jossa jokaisella asukkaalla on oma asunto. Toiminnassa korostuvat yhteisöllisyys, asukasta aktivoiva ja hänen omatoimisuuttaan tukeva toimintamalli. Ohjaaja on arjen tukena asukkaille arkipäivisin.

Ohjatun senioriasumisen tavoitteena on asukkaan aktiivinen omien voimavarojen käyttö ja arjen hyvinvointi, joka tukee fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitoa ja hyvää elämää.

Mahdolliset tarvittavat tukipalvelut asukkaalle voi tarvittaessa tuottaa yksityinen palveluntuottaja. Ohjattuun senioriasumiseen on mahdollista saada kotihoidon palvelua perustuen sosiaalihuoltolain 36§:n mukaiseen palvelutarpeen arviointiin ja Eksoten kotihoidon myöntämisperusteisiin. Asukas maksaa käyttämistään tuki- ja kotihoidon palveluista.

Asiakkaan palveluasumisen tarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja käytössä olevat RAI-toimintakykymittarin arvot ovat ohjeellisia, ks. taulukko 3.

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
 Hyväksyjä: Eksote hallitus
 Laadittu:
 Hyväksytty: 20/2019, §240
 4/2022, §44

Ohjattu senioriasuminen	MapLe5 Hoidon ja palvelujen vaatavuutta kuvaava asteikko	ADLH 6 Palvelutarveprofiili ADL –toiminnot, esim. peseytyminen, pukeminen, wc, liikkuminen, pidätyskyky, ruokailu	CPS 6 Palvelutarveprofiili kognitiiviset toiminnot, esim. tunnistaminen, kyky tuottaa ja ymmärtää puhetta/tekstiä, ajattelu, muistaminen ja oppiminen	RUGIII - kustannuspaino Kuvaa sitä, kuinka paljon henkilökunnan aikaa ja apua asiakkaat saavat verrattuna keskivertoasiakkaiden ajan ja avun määrään, jota kuvataan kustannuspainolla 1,00.	Muuta
Eksote	alle 3	alle 2	alle 2	alle 0.85	Turvattomuus, turvattomuuden vuoksi runsas terveyspalveluiden käyttö, nykyiset asumisolosuhteet ja haja-asutusalueella asuvat 2/3 aktivoituu: CAP 22 heikko tukijärjestelmä CAP 28 ympäristön arviointi CAP 12 sosiaalinen toiminta Poissulkukriteerinä: CAP 4 laitoshoidon joutumisen uhka aktivoituminen

Taulukko 3.

4.2. Pitkäaikainen perhehoito

Perhehoidossa asiakas asuu perhehoitajan kodissa. Perhehoitaja huolehtii asiakkaan hoivasta. Pitkäaikainen perhehoito on tarkoitettu asiakkaalle, joka tarvitsee päivittäin tukea, ohjausta ja hoivaa toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi. Tarvittaessa asiakas voi saada kotihoidon palveluja myös perhehoidossa. Asiakasmaksulain (1201/2020) mukaan pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalta peritään laitoshoidon mukainen asiakasmaksu.

Asiakkaan palveluasumisen tarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja käytössä olevat RAI-toimintakykymittarin arvot ovat ohjeellisia, ks. Taulukko 3. Ohjattu senioriasuminen

4.3. Palveluasuminen

Palveluasumisella tarkoitetaan palvelua henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa (SHL 21 § 3 mom). Palveluasuminen eroaa

Vastuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

tehostetusta palveluasumisesta siten, että se ei pääsääntöisesti sisällä ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa.

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee päivä- ja ilta-aikaan hoivaa ja huolenpitoa. Rakennuksen tilat ovat esteettömät ja oman vuokra-asunnon lisäksi on käytössä yhteisiä tiloja. Henkilökuntaa on paikalla aamusta iltaan. Asukkaan yöaikainen avun tarve järjestetään turvapuhelimen, kotihoidon yöpartion tai lähellä sijaitsevan ympärivuorokautisen asumisyksikön henkilökunnan toimesta.

Asukas maksaa asumisestaan vuokran ja saamastaan palvelusta tulosidonnaisen asiakasmaksun. Palveluasumiseen on mahdollista saada tulosidonnainen palveluseteli, jota voi käyttää asiakkaan muuttaessa Eksoten hyväksymään yksityisen asumispalveluyksikön järjestämään palveluasumiseen.

Palveluasumisen myöntämisen edellytyksenä on, että

- asiakkaalle on tehty moniammatillinen palvelutarpeen arviointi
- asiakkaan toimintakyky on alentunut ja hän tarvitsee säännöllistä apua tai ohjausta arjen toiminnoissa (esim. pukemisessa, wc-käynneissä, hygienian hoidossa, lääkehuollossa, ruokailussa) tai asiakkaalla on arkeen haitallisesti vaikuttavaa turvattomuuden tunnetta tai psyykkisiä oireita. Mikäli asiakkaan kognitiivinen toimintakyky on alentunut, tulee hänen selviytyä ilman jatkuvaa valvontaa
- asiakas selviytyy yön turvalaitteiden tai sovittujen seurantakäyntien avulla
- asiakkaan nykyisen asunnon muutostyön tarpeet ja mahdollisuudet on selvitetty
- asiakas ei selviydy nykyisessä asumismuodossa kotiin vietävien palvelujen, teknologisten ratkaisujen ja apuvälineiden turvin
- asiakkaalla ei ole säännöllisesti ympärivuorokautisen palvelun tarvetta

Asiakkaan palveluasumisen tarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja käytössä olevat RAI-toimintakykymittarin arvot ovat ohjeellisia, ks. taulukko 4.

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
 Hyväksyjä: Eksote hallitus
 Laadittu:
 Hyväksytty: 20/2019, §240
 4/2022, §44

Palveluasuminen	MapLe 5 Hoidon ja palvelujen vaativuutta kuvaava asteikko	ADLH 6 Palvelutarveprofiili ADL –toiminnot, esim. peseytyminen, pukeminen, wc, liikkuminen, pidätyskyky, ruokailu	CPS 6 Palvelutarveprofiili kognitiiviset toiminnot, esim. tunnistaminen, kyky tuottaa ja ymmärtää puhetta/tekstiä, ajattelu, muistaminen ja oppiminen	RUGIII- kustannuspaino Kuvaa sitä, kuinka paljon henkilökunnan aikaa ja apua asiakkaat saavat verrattuna keskivertoasiakkaiden ajan ja avun määrään, jota kuvataan kustannuspainolla 1,00.	Muuta
Eksote	3 tai yli	2 tai yli	2 tai yli	yli 0.85	

Taulukko 4.

4.4. Ympäri vuorokautinen asuminen (= Eksotessa tehostettu palveluasuminen ja vanhainkoti)

Tehostetulla palveluasumisella tarkoitetaan tehostetun palveluasumisen yksikössä tarjottavaa asumista ja palveluja. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista (SHL 21 § 3 mom).

Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee ympäri vuorokauden hoivaa ja huolenpitoa. Rakennuksen tilat ovat esteettömät ja oman vuokra-asunnon lisäksi on käytössä yhteisiä tiloja. Henkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden. Asukas maksaa asumisestaan vuokran ja saamastaan palvelusta tulosidonnaisen asiakasmaksun. Tehostettuun palveluasumiseen on mahdollista saada tulosidonnainen palveluseteli, jota voi käyttää asiakkaan muuttaessa Eksoten hyväksymään yksityisen asumispalveluyksikön järjestämään tehostettuun palveluasumiseen.

Sosiaalihuoltolain mukainen laitoshoido, jota toteutetaan vanhainkodeissa, on väistävä asumisen muoto. Eksotessa tämän asumismuodon mukaista palvelua järjestetään vielä kahdessa yksikössä, Ruokolahden palvelukeskuksessa ja Parikkalan Käskynkässä. Vanhainkoti on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee ympärivuorokauden hoivaa ja huolenpitoa. Rakennuksen tilat ovat esteettömät ja asukashuoneen lisäksi on käytössä yhteisiä tiloja. Henkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden. Asukas maksaa laitoshoidon asiakasmaksun.

Ympäri vuorokautisen asumisen myöntämisen edellytyksenä on, että

- asiakkaalle on tehty moniammatillinen palvelutarpeen arviointi

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
 Hyväksyjä: Eksote hallitus
 Laadittu:
 Hyväksytty: 20/2019, §240
 4/2022, §44

- asiakas tarvitsee jatkuvaa ympärivuorokautista hoitoa/hoivaa, huolenpitoa ja/tai valvontaa säännöllisesti myös yöaikaan
- asiakas ei kykene toimintakykynsä heikentymisen tai muiden syiden perusteella selviytymään nykyisessä tai ympärivuorokautista asumista kevyemmässä asumismuodossa kotiin vietävien monipuolisten palvelujen, teknologisten ratkaisujen ja apuvälineiden turvin
- asiakkaalla on muistisairauteen liittyvä suuri riski eksyä eikä sitä voida estää hoitoon osallistuvien tai teknologisten laitteiden avulla

Asiakkaan tehostetun palveluasumisen tarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja käytössä olevat RAI-toimintakykymittarin arvot ovat ohjeellisia, taulukko 5.

Tehostettu palveluasuminen, ympärivuorokautinen hoiva	MapLe 5 Hoidon ja palvelujen vaativuutta kuvaava asteikko	ADLH 6 Palvelutarveprofiili ADL –toiminnot, esim. peseytyminen, pukeminen, wc, liikkuminen, pidätyskyky, ruokailu	CPS 6 Palvelutarveprofiili kognitiiviset toiminnot, esim. tunnistaminen, kyky tuottaa ja ymmärtää puhetta/tekstiä, ajattelu, muistaminen ja oppiminen	RUGIII - kustannuspaino Kuvaa sitä, kuinka paljon henkilökunnan aikaa ja apua asiakkaat saavat verrattuna keskiarvoasiakkaiden ajan ja avun määrään, jota kuvataan kustannuspainolla 1,00.	Muuta
Eksote	4 tai yli	3 tai yli	3 tai yli	yli 0.85	

Taulukko 5.

5. Jatkuva arviointi

Asiakkaan palvelutarvetta ja toimintakykyä seurataan ja arvioidaan myös asumispalveluissa, jotta asiakas saa toimintakykynsä mukaiset tarvitsemansa palvelut. Asiakkaan kanssa tehdään RAI- arviointi vähintään puolen vuoden välein tai tarvittaessa useammin asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa. Arvioinnin perusteella asiakkaan palveluita voidaan lisätä tai vähentää asiakkaan tarpeen mukaan.

Asumispalvelun myönteinen päätös voidaan purkaa, mikäli asiakkaan toimintakyvyssä ja arjessa selviytymisessä tapahtuu sellaisia muutoksia, että asumispalvelua ei tarvita.

Vastuuhenkilöt: Koivumäki Anu
Hyväksyjä: Eksote hallitus
Laadittu:
Hyväksytty: 20/2019, §240
4/2022, §44

5.1. Hybridiasuminen

Hybridiasumisyksiköllä tarkoitetaan sellaista ikääntyneille suunnattua asumispalveluyksikköä, jossa voi asua sekä ympärivuorokautisen asumisen ja/tai kotihoidon ja/tai palveluasumisen asiakkaita.

Hybridiyksiköissä on mahdollista tuottaa asiakkaan palvelutarpeen arviointiin perustuvaa palvelua joustavasti aiheuttamatta asiakkaalle muuttoa yksiköstä toiseen.